

Torpeda

Gazeta dla wszystkich

Jak odbędzie się wręczenie buławy marszałkowskiej gen. Smigłemu-Rydzowi?

WARSZAWA, 1. 11. W przeddzień święta Niepodległości, dnia 10 listopada odbędzie się, jak wiadomo, na Zamku uroczystość wręczenia buławy marszałkowskiej przez Pana Prezydenta R.P. Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych, gen. Smigłemu - Rydzowi.

Uroczystość ta odbędzie się na Zamku w godzinach południowych.

Przejazd Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych z Belwederu na Zamek będzie nosić charakter specjalnie uroczysty.

Na całej trasie po obu stronach jezdni, wzdłuż Alei Ujazdowskich, Nowego Świata i Krakowskiego Przedmieścia stana delegacje wojska, które witać będą Naczelnego Wodza.

Uroczysty przejazd z Belwederu na Zamek da również niewątpliwie sposobność szerokim sferom społeczeń-

stwa do manifestacji na cześć Naczelnego Wodza. Sposobnością do takiej manifestacji stanie się niewątpliwie również powrót marszałka Smigłego-Rydzka z Zamku do Belwederu.

Strajk górników francuskich unieruchomił szereg fabryk

PARYŻ, 1. 11. Poważna sytuacja wytworzyła się we Francji wskutek długotrwałego strajku okupacyjnego górników, którzy zajęli kilka kopalń i nie dopuszczają do wywozu węgla.

Wskutek tego wiele fabryk, nie mogąc otrzymać węgla, musiało przerwać pracę.

Władze próbowały przewieźć do fabryk węgiel pod eskortą wojska, ale robotnicy zatrzymali samochody ciężarowe, wiozące węgiel.

Ostatecznie sytuacja została przewidzianym uregulowana w ten sposób że robotnicy zgodzili się na zaopatrywanie w węgiel fabryk, nie objętych strajkiem, przez intendenturę wojskową, przy czym do transportu użyte miałyby być wojskowe samochody ciężarowe.

Sytuacja uległa w ten sposób pewnemu odprężeniu, będąc jednak w dalszym ciągu daleka od całkowitego zażegnania konfliktu. Pracodawcy bowiem odmawiają kategorięcznie nawiązania pertraktacji ze związkami zawodowymi, dopóki okupowane przez robotników fabryki nie zostaną ewakuowane.

Rząd postanowił zarekwirować wszystkie zapasy węgla, znajdujące się na stacjach kolejowych oraz dostarczyć 500 wagonów węgla ze swych magazynów.

W DZIEŃ ZADUSZNY.

Dzieci, żona i jej kochanek

MORDERCAMI GOSPODARZA

We wsi Zbignio (pow. rawsko - mazowiecki) dokonano w tych dniach potwornego mordu.

Do mieszkania gospodarza Stanisława Jaworskiego przyjechał znajomy z Warszawy Marcin Chojnacki, elektryk, kochanek Jaworskiej.

Kiedy właściciel gospodarstwa, St. Jaworski, pogrążony był we śnie dokonano na nim okrutnego mordu. W zbrodni brali udział żona jego Zofia, dzieci Aniela (l. 19) i Stanisław (l. 17) którzy przy pomocy Chojnackiego zamordowali Jaworskiego siekierą.

Zabójców aresztowano i osadzono w więzieniu. Zofia Jaworska tłumaczyła się, że dopuściła się zbrodni wraz z dziećmi i ze swym przyjacielem, ponieważ mąż znęcał się nad nią, bijąc ją i maltretując.

Domokrężna złodziejka udusiła staruszkę paskiem

WARSZAWA, 1. 11. Policja warszawska ujęła wczoraj potworną zbrodniarkę Kazimierę Żarnowską, która

przed kilkoma miesiącami zamordowała staruszkę niejaka Taborowiczową. Żarnowska przyszła do mieszkania Taborowiczowej pod pozorem wynajęcia mieszkania, a właściwie z zamiarem okradzenia jej. Gdy staruszka wszczęła alarm, Żarnowska założywszy jej na szyję swój pasek poczęła ją dusić. Po chwili staruszka osunęła się na ziemię.

Po dokonaniu tego potwornego czynu przystąpiła do plądrowania mieszkania, lecz gdy zabrawszy znalezione 7 zł. i parę drobniaków chciała wychodzić usłyszała słaby jęk staruszki. Wtedy przewróciła na leżącą Taborowiczową ciężką maszynę do szycia, łamiąc jej żebra, co ostatecznie spowodowało śmierć.

Zbrodniarka stanie wkrótce przed sądem.

Choroba królowej ANGIELSKIEJ

LONDYN, 1. 11. Donoszą oficjalnie o chorobie królowej Mary, żony zmarłego króla Jerzego V. Królowa jest zażębiona i z polecenia lekarzy nie opuszcza mieszkania.

Wagony dla Chin z polskich fabryk

Za pośrednictwem posła chińskiego w Warszawie Chang Hn Chai, nawiązano rozmowy z przemysłem polskim w sprawie dostawy lokomotyw i wagonów polskich do Chin.

W rozmowach z przemysłowcami polskimi, poseł chiński oświadczył, że prócz zakupu taboru kolejowego w Polsce istnieją również duże możliwości nabywania u nas dla Chin maszyn przemysłowych, których przemysł chiński odczuwa dotkliwy brak.

Sprzedawał MIEJSCA W RAJU

CZERNIOWCE, 1. 11. W Kiszyniowie (Rumunia) aresztowano mnicha Antona, który korzystając z ciemnoty okolicznych wieśniaków, sprzedawał im miejsca w raju.

Anton sporządził fikcyjny plan raju i sprzedawał miejsca zależnie od ich rzekomej jakości, w cenie od 2 do 10 tysięcy lei.

Ofiarą sprytnego oszusta padło wielu mieszkańców powiatu Bielec w Besarabii.

Antykomunistyczny front mocarstw organizuje wysłannik papieski

WASZYNGTON, 1. 11. Sekretarz stanu państwa watykańskiego kardynał Pacelli odbył niedawno podróż do St. Zjednoczonych celem nawiązania urzędowych stosunków dyplomatycznych między rządem Stanów Zjednoczonych a Watykanem, a co za tym idzie, ustanowienia nuncjatury apostolskiej w Waszyngtonie.

Również drugi cel podróży kardynała został przychylnie przyjęty. Było to jego opinie a amerykańskiej na

temat możliwości utworzenia frontu antykomunistycznego mocarstw.

Front ten zgodnie z życzeniem wyrażonym kilkakrotnie przez Papieża miałby mieć na celu przeciwstawienie się światowej propagandzie komunistycznej.

Możliwym jest, że kardynał Pacelli po zwyciężu w Waszyngtonie uda się skolei do Londynu, aby również tam poruszyć sprawę organizacji międzynarodowej walki z komunizmem.

Niezwykły transport kotła dla papierni w Myszkowie

Wykopywano słupy telegraficzne, obniżano tor kolejowy w tunelach, by przewieźć kocioł -- olbrzym

Jedną z największych w Polsce papierni -- myszkowska fabryka papieru Steinhagen Wehr -- ska, przystąpiła ostatnio do rozbudowy swych zakładów, przeprowadzając ulepszenia maszyn papierniczych według najnowszych zdobyczy techniki w tej gałęzi produkcji przemysłowej.

Wśród nowych urządzeń, których koszt ogólny przekroczył wysoko sumę stu milionów złotych, na szczególną uwagę zasługują gigantycznej wielkości kocioł służący do wytwarzania masy papierowej.

Kocioł ten, spawany elektrycznie z części miedzianych, waży około pięćdziesięciu dwóch tysięcy kilogramów, bez dodatkowych urządzeń. Waga ogólna kompletnego kotła przekracza cyfrę 63 tysięcy kg. Podróż tego kolosa w Wiedniu, gdzie został w jednej z fabryk zmontowany, do Myszkowa, tworzy całą historię, nawiązującą do epizodów wręcz komicznych.

Ponieważ specjalne okoliczności techniczne nie pozwalały na montowanie kotła z poszczególnych części na miejscu w Myszkowie, gdzie miał być zamontowany, dyrekcja fabryki w Wiedniu postanowiła go przetransportować do Polski w stanie niemal kompletnym.

Ze względu na olbrzymie wymiary kotła, którego nie sposób było pomieścić w najszerszym nawet wagonie towarowym odlewnia wiedeńska zwróciła się wspólnie z papiernią Steinhagena do czeskiego ministerstwa komunikacji, które jako jedyne w Europie posiada wagon ponadnormalnej wielkości do specjalnych zleceń, o użyczenie tego obiektu, celem przetransportowania kotła do Myszkowa.

Kiedy wreszcie po całym szeregu długotrwałych i żmudnych przygotowań kocioł został na wagon załadowany, zaszła konieczność zarządzenia przez władze komunikacyjne państw, przez teren których podróż kotła miała się odbywać -- zmian w rozkładzie jazdy, oraz wydania specjalnych przepisów, gdyż inaczej podróż kolosa groziłaby niebezpieczeństwem dla ruchu kolejowego. Szerokość wagonu uniemożliwiała bieg drugiego pociągu po sąsiednim torze, wskutek czego na odcinku na którym znajdował się kocioł wszystkie pociągi zarówno z jednej, jak i z drugiej strony były wstrzymane.

Jasną jest rzeczą, że w takich warunkach podróż peruszała się bardzo wolno, gdyż większą część dnia (jazda w godzinach nocnych była zabroniona) wagon stał na kolejnych torach poszczególnych stacji.

Ponadto w myśl wydanych instrukcji pociąg z kotłem eskortowany był od stacji do stacji przez specjalnych konwojentów, na których spoczywała zaś odpowiedzialność. Po miesięcznej bezmiałej drodze przybył ko-

ciół do stacji granicznej Zehrzylowice, od której transport objęła jedna ze specjalnych firm sosnowieckich.

Na polskiej ziemi, a ściślej mówiąc, na polskich torach, spotkała wagon czeski przykra niespodzianka. Mianowicie okazało się, że stojące długim szeregiem po obu stronach toru słupy telegraficzne stanowią zapakę nie do przebycia dla potężnego wagonu.

Ponieważ papierni zależało na pośpiechu, firma zgodziła się na wykopanie zagradzających słupów na całej długości trasy. Po wykonaniu tego wagon z kotłem posuwał się przez kilka dni, aż wreszcie na jednej stacji okazało się, że dalsza jego podróż

jest niemożliwa ze względu na stojący obok wielki murowany zbiornik z wodą.

Papiernia nie zważając na olbrzymie koszty poleciła zbiornik całkowicie rozebrać i pociąg z nieszczęsnym kotłem dojechał wreszcie do okolic Myszkowa, gdzie i razem zagroził mu drogę... wiadukt kolejowy.

Tym razem zapora zblazowała się już nie do przebycia, kiedy jeden z inżynierów wpadł na pomysł obniżenia toru o blisko pół metra na przestrzeni około 80 metrów.

I ta praca została dokonana, gigantyczny kocioł po wielotygodniowej wędrówce speszył nareszcie w myszkowskiej papierni.

Otrzymała 1000 funtów I NIE WIE ZA CO.

Młoda niespodzianka spotkała onegdaj pielęgniarke w Bořnemouth Fanny Marks. Otrzymała zawiadomienie, że niejaki mr. Blacker, który zmarł przed miesiącem w 73 roku życia, pozostawił jej 1000 funtów spadku „z wdzięczności za wysługę uczynioną uprzejmością dnia 24 grudnia 1928 roku”. P. Marks i jej mąż łamią sobie głowę nad tem, jaka to mogła być uprzejmość, która została nagrodzona tak hojnym legatem. Mr. Marks sądzi, że zmarły nagroził jego żonę za rozweślenie jego brata, który jako ciężko chory, był pielęgnowany przez mrs. Marks w r. 1928. Istotnie 1000 funtów jest królewskim honorarium za rozweślenie chorego w ciągu jednego wigilijnego wieczora.

„Wódz” polskich komunistów

Niedoszedł szef czerwonego rządu w Polsce kieruje akcją terroru przeciw trockistom

Dopiero teraz pisaliśmy o tym, że nazwisko przewodniczącego trybunału sowieckiego, który skazał na śmierć 16 wrogów Stalina. Był nim Józef Unszlicht. Szczegół to o tyle dla nas ciekawe, że Unszlicht jest jednym z czołowych wodzów Komunistycznej Partii Polski -- w pewnym stopniu nawet jest wodzem naczelnym. Wśród „elity” komunistycznej uchodzi ogólnie za przyszłego prezydenta, czy też premiera („piedsownar kom” -- prezes Rady Komisarzy Ludowych) Polski. Zarazem przez szereg lat był

najwybitniejszą osobistością Czecha (G.P.U.)

Żyd warszawski z zamożnej rodziny świetnie „spolszczony” -- zewnętrznie oczywiście. W b. młodym wieku znalazł się w szeregi Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy i od razu przystąpił do walki o jej opanowanie. Już ok. 1911 r. nawiązał kontakt

bezpośredni z Leninem i w imię czystego leninizmu podniósł w 1912 -- 1913 bunt przeciwko dawnym wodzom esdekim, ustanowionym przez Różę Luksemburg (której Lenin nie mógł znosić). Intrzygi Unszlichta doprowadziły w Socjal - Dem. Król. Polskiego i Litwy do zupełnego zamętu Posługiwał się on w walce z przeciwnikami takimi środkami, jak oskarżenie Feliksa Dzierżyńskiego o stosunki z... carską Ochraną. Awantury te zakończyły się ogromnymi „wyspaniami” -- z końcem r. 1913. Zarówno Dzierżyński, jak Unszlicht,

znaleźli się w więzieniu

Po wybuchu rewolucji rosyjskiej Unszlicht od razu pogodził się z Dzierżyńskim i wypłynął jako jego następca na stanowisku prezesa kolegium Wu-Czeka. Faktycznie był szefem tej instytucji. Unszlicht, przewyższając Dzierżyńskiego inteligencją, opanowaniem, sprytem, łączył też bezwzględne okrucieństwo z dużym rozumem. Kierował całą maszyną bolszewickiego terroru, ale zawsze stojąc chytrze za plecami Dzierżyńskiego, potem jego następcy -- zupełnie już zwyrodnialca -- Meżynskiego; wreszcie w r. 1927 porzucił formalnie GPU., pizenościąc się do sztabu Czerwonej Armii, gdzie objął stanowisko szefa awiacji (sam wyrobił się na niezłego lotnika)

A o sprawach polskich nie zapominał nigdy.

Osobiście reprezentował Komunistyczną Partię Robotniczą Polski na I Kongresie Kominternu (marzec r. 1923). Władzę w tej KPRP. uchwycił konkurenci Unszlichta -- Adolf Warszawski-Warski i Maks Horwicz -- już w r. 1934 Unszlicht ich obalił -- wtedy właśnie na czoło tej partii wysunął swego zaufanego jesczcze z przed wojny -- Juliana Leszczyńskiego („Leński”). W rok później spławił niebezpiecznego Henryka Skina („Womski”). Opanowanie K. P. P. przez Unszlichta oznaczało zarazem zupełne podporządkowanie jej rządowi Moskwy -- zarówno Warski, jak Domski reprezentowali pewne dążności do usamodzielnienia polskiego komunizmu. On sam traktował tłum żydów-agitatorów zawsze mocno z góry -- ołaczał się raczej kilką Polaków kondolentów wojskowych, nieraz desererów z polskiego korpusu oficerskiego,

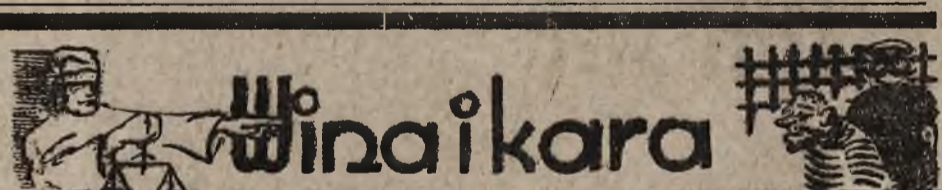
zbiegłych do Sowiec.

Niegdyś uchodził za fanatycznego „internacjonalistę” w stylu Trockiego -- dziś jest jednym z najzaufanych ludzi Stalina i kieruje masakrą jego wrogów, równie sprawnie, jak niegdyś mordował rosyjskich socjalistów-mieszczyków, eserów, przeciwko którym zwracał się ze specjalną zadrągłością.

Górale z pod Babiej Góry

OSIEDLI NAD MORZEM

Z Wejherowa donoszą. Od niedawna w Krokowej (pow. morski) osiedlono się na rozparcelowanych działkach 18 rodzin góralskich. Pochodzą oni z przysiółka Głuchaczki pod Babią Górą. Nie mogąc wyżyć tam z powodu nieurodzajnej gleby i jednocześnie odcieci przez Czechów od możliwości robku w sąsiednich lasach po czeskiej stronie, górale opuścili góry i przenieśli się nad morze.

Wina i kara

SOKOLE OCZY

— Aż, winasz się z tobą! -- ucieszył się Jakub Cyprys, spotkawszy na ulicy pana Szmula Ganza. -- Kupiłeś sobie okulary?

— Kupiłem. No to co? Ty już dwa miesiące ich nosisz.

— Ja to ich noszę dla zabawy. A ty to przecież jesteś prawdziwy ślepek.

— Ty sam jesteś ślepa kura! Tych okularów ja włożyłem, żeby kurz mnie nie dał. Ty wiesz, jaki ja mam wzrok? Jak jaszczka!

— Taki wzrok jak ja, to ty nie masz.

— Lże, głupi jesteś. Widzisz tą wiewiórkę? Ja teraz na jej końcu spostrzegam małą ptaszynkę.

— A ja widzę, że ta ptaszka trzyma w dzióbku muchę!

— Ale tego, że ta mucha akuratnie zamknęła lewe oko, to ty nie widziałeś?

— Też widziałem. On mi idzie zajmponić. Kiedy byłem na polowanie, to zabiłem zająca z takiej odległości, że jak do niego doszedłem, to już był zimny!

— To nie! Ja raz zabiłem zająca tak daleko, że jak do niego doszedłem, to już go

było czuć!

— Babcie opowiadaj. ON ZABIŁ zająca. Ty byś się nawet bałeś wystrzelnąć.

— A ty się nie bałeś?

— Ja? Kto mówił o wystrzelnię? Ze wzrokiem go zabiłem! Takie zabójcze spojrzenie posiadam.

— A ja posiadam przenikliwe -- chwalił się pan Samuel.

— No i co ty przenikasz?

— Wszystko. Jak się patrzę na twojego kapelusza, to widzę, co jest w twojej głowie we środku.

— Co mianowicie tam jest? -- zafękał się pan Jakub.

— Tam nic nie jest. Tam jest pusto.

Pan Jakub oniemiał z oburzenia. Począł zgrzytnąć zębami i rzucił się pana Szmula, ale, że zaraz w pierwszym starciu obu panom spadły okulary, więc zaprzestali walki, gdyż żaden z nich nie mógł dostrzec przeciwnika.

Jednakże pan Jakub nie przebaczył obłągi i skierował sprawę na drogę sądową. Sąd uznał, iż miała miejsce nie obelga, niewinny żart, i pana Szmula uniewinnił.

ECHA

Na 11 listopada

Prorządowy „Kurier Poranny” podaje w kronice politycznej wiadomość następującą:

„W związku ze zbliżającym się świętem Niepodległości w szerokich kołach naszego społeczeństwa rozeszła się pogłoska, że dnia 11 listopada ma nastąpić ogłoszenie deklaracji nowej organizacji politycznej o charakterze ogólnopolskim.

Jak się dowiadujemy, pogłoska ta nie jest oparta na żadnym fakcie. Żadna deklaracja żadnej nowej organizacji politycznej nie będzie ogłoszona w dniu 11 listopada.

A kiedy? O tem i „Kurier Poranny” nie wie.

Miesiąc przymierza z książką

Nastaje listopad, miesiąc, w którym należy zaopatrzyć się w książki. Dobrych książek nie brak i nie brak też czytelników. Książka jest jednak za droga. Za droga jest szczególnie dla tych, którzy pracują na roli — dla wsi.

Zrozumiały to instytucje spółdzielcze i gospodarze i postanowili obniżyć w listopadzie ceny książek, aż do kosztów wydania, a często i poniżej tych kosztów.

Należy pamiętać o tem, że nigdzie książka nie jest tak potrzebna jak na wsi. Chłop oddalony od większych skupisk ludzkich, od miast, nie ma możności taniego nabywania książek, ani też ich wypożyczania. Zdany zupełnie na swój rozum, pozostał daleko za mieszkańcami miast. Zamknięty w ciasnym kole swoich spraw i interesów nie ma możności zapoznać się z szerszym światem, poznać ludzkich zdobyczy cywilizacyjnych. Dobra, tania książka rozbije ten mur, otaczający wieś!

Dużo możnaby przytoczyć przykładów na dowód, jak wielu z chłopów doszło do wyżyn inteligencji — drogą samokształcenia się, drogą czytania.

Dlatego dziś można śmiało powiedzieć, że skoro cała wieś zacznie czytać, nie będzie w Polsce silniejszej i mocniejszej warstwy, nad chłopską. Potrafi ona pojedynczo i gromadnie zaradzić złemu, dźwigać ku lepszej dolji życie na wsi i wypełnić kulturę Polski nowym, oryginalnym i zdrowym tworzeniem.

Młodzież na wsi ma jeszcze jedną możność zdobycia książki, czy to w jakimś kole lub od nauczyciela, ale starsi i fuszeni są do samodzielnego starania się o nią. Starsi bowiem wolać czytać pouczające książki, omawiające gospodarstwo rolne, lub opisy krajów. Różnią się więc od młodych

Mysz pokrzyżowała plany strategiczne armii gen. Mackensena podczas Wielkiej Wojny

Jakkolwiek oddawna już posługuje się elektrycznością w życiu codziennym, ciągle jeszcze jej istota stanowi dla nas nieprzewycięzoną tajemnicę. Często zdarzają się wypadki, kiedy nawet fachowcy stają przed zagadką, której cząstkę zaledwie rozwijają mozolne badania. W niedawno otwartym w Wiedniu muzeum noszącym nazwę „Elektropatologicznego” jest szereg eksponatów mających związek z takimi właśnie wypadkami. Między nimi znajduje się pewna ilość zwierząt, które mimowoli stały się sprawcami zakłóceń działalności instalacji elektrycznych, co przypięliły śmiercią.

Historyczna mysz

Najślawniejszym w tym zbiorze zwierzęciem jest mała polna myszka, która, skurczona tak, jak ją zaskoczyła śmierć od prądu, od 20-tych lat jest zakonserwowana w słoiku ze spirytusem. Myszka ta pochodzi z Rumunii. W krwawym roku 1916 miliony jej towarzyszyły były plaga walczących armii.

Myszka wystawiona w muzeum odegrała rolę historyczną. Kiedy armia Mackensena maszerowała przez rumuńskie bezdroża, jedyną jej łącznością i orientacją były polowe telefony. Nagle w czasie bardzo ważnej rozmowy sztabu z wysuniętymi naprzód pozycjami, telefon przestał działać. Ruch oskrzydłający został wstrzymany. Sytuacja strategiczna zmieniła

tem, że szukają w książce nauczyciela a młodzież rozrywki.

I jedno i drugie jest pożyteczne. I w pierwszym i drugim wypadku czołowiek dźwiga się intelektualnie, kształci się i usztachetnia, a tem samem staje się pożytecznym dla gromady i państwa.

Mierząc przymierza z książką pozwoli każdemu choćby najbiedniejszemu, nabyć książkę.

się. Cofające się wojska rumuńskie zdały się przegrupować.

Co spowodowało zamknięcie telefonu?

Drobizgi! Mała myszka, która szukając pożywienia wślazła między druty i przerwała połączenie, sama przy tym znajdując śmierć od prądu.

Naprawa uszkodzenia potrwała dłużej czasu. Przez ten czas armia Mackensena czekała.

Waż w elektrowni

Przed kilku laty w Klagenfurcie przestała nagle działać elektrownia. Całe miasto zostało pogrążone w ciemnościach.

— Krótkie spięcie w centrali! — wyjaśniono przerwę w oświetleniu.

Ale technicy zachodzili w głowę co mogło być przyczyną wypadku.

Przypadek ją wykrył. Kilko dzieci zabiło w krzakach w pobliżu elektrowni węża. Akurat przechodził tamteży jeden z elektrotechników. Zobaczył węża i stwierdził, że ten ma na brzuchu oparzelizny, jakby pochodzące od zetknięcia z elektrycznym drutem. Elektrotechnik wziął węża i za-

niósł do elektrowni. Krótkie badanie doprowadziło do wniosku, że ten właśnie wąż niedawno dostał się do elektrowni i pełzał po miedzianych przewodach. Przenosząc się z jednego przewodu na drugi spowodował połączenie. Przez węża przebiegł prąd o sile 5000 wolt! Zdziwiającym jest, że wąż nie padł trupem na miejscu.

Wąż ten znajduje się też zakonserwowany w spirytusie w muzeum „Elektropatologicznym”.

Biedny wróbel

Tragiczny był los wróbelka, który, niesąc żdźbło słomy do gniazda przysiadł, aby odpocząć, na przewodzie elektrycznym wysokiego napięcia. W pewnej chwili dotknął żdźbłem sąsiada tego drutu. Żdźbło było mokre i stanowiło doskonały przewodnik. Nastąpiło krótkie spięcie, trysnęły iskry i wróbel, jak rażony piorunem, padł na ziemię, nie wypuściwszy słomki z kurczowo zacisniętego dzióbka.

Obecnie jest w słoju z spirytusem w muzeum i ciągle trzyma w dzióbku tragiczną dla siebie słomkę.

37 milionów złotych ofiarował „król motorów” lekarzom

Uniwersytet Oxfordzki otrzymał hojny dar: angielski „król motorów”, Nuffield (Robert Morris) przeznaczył na prace wydziału lekarskiego 1.350.000 funtów szterlingów (przeszło 37 milionów złotych).

W wywiadzie udzielonym prasie lord Nuffield mówi:

— Powracam do zainteresowań mej młodości. Jeszcze wtedy, gdy byłem „Billem” Morris, zawsze marzyłem o tym, by się poświęcić chirurgii. Niestety, życie chciało inaczej. Nie stać mi było na studia medyczne — wziąłem się więc do mechaniki. I wypłynąłem.

— Ale zużyła mię praca dla siebie samego i postanowiłem pracować dla innych. Myślę nie tylko o ulżeniu cierpiącym, ale i o tym, by Anglia stała się państwem produkującym w dziedzinie medycyny. Niech nasi lekarze nie zagubią się w żmudnej praktyce i pogoni za kawałkiem chleba. Niech pogłębiają swe wiadomości i dochodzą do nowych wyników w instytucie, który tworzę.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

DR. ZYGMUNT HOFMOKL-OSTROWSKI (ojciec).

Liza chrześcijańska

1) „Liza chrześcijańska”!

Taki był tytuł książeczki do modlenia, wydanej przed laty trzydziestu a może i więcej we Lwowie.

Z tytułem tym łączy się dla mnie wspomnienie, którego bez wzruszenia odcyfrować w pamięci nie umiem.

Po każdej chorobie któregoś z nas pięciu, po każdym wybruku, pojedynku, egzaminie, zawodzie miłosnym, za machu samobójczym lub tym podobnych urozmańceniach monotoni życia naszej Westalki znicza domowego, biegła Mateczka nasza do kruchty kościelnej, tam, w cieniu mroku otwierała „Lizę chrześcijańską” i przy słabym blasku wiecznej lampki, rozmawiała z Panną Przenajświętszą, kajała się za winy nasze, prosząc o przebaczenie i błogosławieństwo dla swoich wybujałych latorośli...

A wybruki nasze nie należały do przeciętnych.

Pamiętam, zachciało mi się raz zobaczyć „świat do góry nogami”!

Tyle razy słyszałem, że z nami „skaramy godziną”, że „to się już świat do góry spodem wywraca!” i t. p., że będąc w wieku, w którym się chętnie rozpoznaje metafory, zapragnąłem z

bliska poznać ten ostatni wyraz grożącej ustawicznie domowi naszemu katastrofy.

Mieszkanie nasze znajdowało się na czwartym piętrze, a kamienicę dźwili od nieba smukły dach o piorunochronach i żelaznych słupach z szeregiem „szklanek” telegraficznych na poprzecznych ramionach. Słupy te przytrzymały w sytuacji pionowej linki żelazne, przytwierdzone do dachu i napięciem swem neutralizujące obustronne ich obciążenie drutami telegraficznymi.

Wykradaliśmy się tedy przez dymnik na dach, tam się chwyciła jedna ręka słupa, druga linewki stalowej i robiło się „gniazdo”, figurę gimnastyczną, która możnaby wziąć za wyraz najwyższego lekceważenia dla nieba, chmur i Pana Zastępów, gdyż głowa zwiisała w dół, a oczy poły się widokiem „świata do góry nogami” wywróconego.

Nielada więc „liza chrześcijańska” trzeba było, by Pannie Przenajświętszej wytłómaczyć to nieporozumienie i uchronić nas od np. potknięcia się na dachu i przemierzenia bez spadochronu pięciopiętrowej odległości od „gniazda” do bruku ulicy.

Innym razem bawiliśmy się w pił-

kę. Jeden stawał w podwórku, drugi na ulicy a trzeci... na cyplu dachu i jeżeli piłka, za słabo rzucona, nie przeleciała dachu, zsuwał się na czworakach do rynny, wyjmował piłkę i „podawał” ją na ulicę lub podwórko, do dając jakiś komentarz przy równoczesnym wychyleniem głowy poza rynnę.

Psie nerwy się miało!

I kto by był przypuszczał, że kiedyś ćwierć wieku niemal później i ja będę zmuszony uciec się do „liza chrześcijańskiej”, żeby urządzić publicznej opeacji, do której się wiedzący antysemitę skwapliwie zabierali. Kestia ta nawet i dzisiaj nie straciła na aktualności. skoro mię rysztołkowy pisarz z jednej z dwugroszówek warszawskich, od lat trzeci uparcie Szmulem nazywa, chceć mi par force narzucić własne mojęszowe znamię.

We Wiedniu, albo we „Widniu”, jak się tu mawia, fachowi karnemu oddawali się prawie wyłącznie żydzi. Z dwudziestu obrońców en vogue 19 było żydami. Na domiar złego, Rodzicielka moja, czy przez nieostrożność, czy kult dla królów polskich, wyczerpałszy imiona Stanisława i Kazimierza dla starszych braci, mnie mianem Zygmunta ochrzciła i dopiero we „Widniu” się przekonałem, że co drugi żyd „Siegmond” ma na imię.

Tak więc podwójnie, imieniem i za wodem obciążony, wstąpiłem w szranki obrońców. Prasa, prawie wyłącznie w żydowskich rękach spoczywająca natychmiast mnie dla siebie anek-

towała, a łatwiej jej to było o tyle, że debiut mój zacząłem w 18-to dniowej rozprawie fałszerzy banknotów, którymi byli galicyjscy bracia w Mojżesz, ze wszystkimi folklorystycznie odróżniającymi ich znamionami.

Nuchem Szapira fałszował pieniądze.

Zasadzono go na 6 lat więzienia. Odprowadzony po wyroku, zawcał:

— „Ich werde das Schwert ziehen gegen Oesterreich!” (Ja wyciągnę miecz przeciw Austrii).

I dotrzymał słowa!

Wyemigrował po odsiedzeniu kary do Anglii i w Whitechapel, tem Ghetto londyńskiej City założył fabrykę austriackich 50-cio koronówek.

W roku 1905 przyłapano na targu nierogacizny w Galicji żydka, puszczającego fałszywe banknoty.

Po hici do kłębka, wykryto całą bandę i po załatwieniu formalności ekstradycyjnych, sześciu współników zasiadło na ławie oskarżonych. Sami „Galileusze”!

Obronę stanowili koryfeusze „karników” (obrońców karnych) wieduckich, także sami żydzi, mnie przydzielono „samego” Nuchema Szapira, starego talmudystę, który mówił językiem biblijnym, miał przekleństwa i groźby stylem przedhistorycznym, a na mnie miał tak silny wpływ sugestywny, że do ostatniej chwili utrzymywał mnie w silnem przekonaniu o swojej niewinności.

(Dalszy ciąg nastąpi)

WIADOMOŚCI Z KRAKOWA

Torpeda

LISTOPAD

2

Poniedziałek

Dziś: Dzień Zaduszny
Jutro: Huberta

**TEATR,
EKRAŃ,
ESTRADA.**

Z TEATRU „BAGATELA“

Miła, pełna serdecznych uśmiechów rawię wystawia obecnie teatr „Bagatela“ z udziałem doskonałego artysty - humorysty Wincentego Łoskota. Dowcipne teksty, piękne balety — sprawiają, że widz wychodzi z teatru pod dużym wrażeniem. Dziś w poniedziałek powtórzenie programu.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Dziś ostatni występ K. Junoszy - Sępowskiego.

Dzisiaj, w poniedziałek pożegna się z publicznością krakowską znakomity gość naszej sceny K. Junosza Sępowski, w swym kapitalnej kreacji Szambelana, w komedii F. Rjttnera „Głupi Jakub“. Na dzisiejsze przedstawienie ceny zerzone.

W środę świętna komedia W. Szkwarkina „Cudze dziecko“ w opracowaniu scenicznej reż. J. Karbowskiego.

„Ludzie na krze“ W. Wernera.

Jutro we wtorek odbędzie się premiera komedii W. Wernera „Ludzie na krze“ w przekładzie M. Szyjrowskiego. — Ludzie na krze — to młode współczesne pokolenie, bez truntu pod nogami, walczące na całym świecie o środki i prawo do życia, nies one go nurtem, szamocząc się nieraz beznadziejnie. A brzegu patrzą na to poprzednie pokolenie, sterane walką o byt, bezsilne, bezradne.

Poniedziałek 2. — Głupi Jakub

Wtorek 3 — Ludzie na krze

Środa 4. — Cudze dziecko.

REPERTUAR KIN

Adria: Jazda.

Apollo: Upiór na sprzedaż.

Attantic: Ostatnie dni Pompei.

Promień: Anthony Adver.

Stella: Straszny dwór.

Sztuka: Róża.

Świt: August Mocny

Uciecha: Złoty skarb (Generał umiera o świecie)

Wanda: W blasku słońca (J. Kępczyński)

Zorza: Chłopcy z placu broni.

Muzeum: Rozeszmiane oczy

Bagata: Droga bez powrotu (Kay Francis i William Powell), oraz rewia pt. „Łoskot“ nas.

Dom Żołnierza Polskiego: W pogoni za szczęściem.

Wojewoda wyjechał DO PRZECISZOWA

W dniu wczorajszym wojewoda krakowski Gnoiński udał się do Przeciszowa, by osobiście zapoznać się z sytuacją powodzią.

Nowy gmach

STAROSTWA POWIATOWEGO

Ostatnio wykonany został nowy gmach Starostwa Powiatowego przy Alei Słowackiego. Poświęcenie gmachu nastąpi dnia 19 listopada.

Olbrzymi pożar młylna w Białym Prądniku

W nocy z soboty na niedzielę krakowska Straż Pożarna wyjechała z polecenia p. Prezydenta Krakowa do gminy Biały Prądnik, na ulicę Prądnicką 38, gdzie wybuchł pożar w młynie będącym własnością parafii św. Krzyża.

Ogień objął południową oraz środkową część młylna.

W nocy z soboty na niedzielę krakowska Straż Pożarna wyjechała z polecenia p. Prezydenta Krakowa do gminy Biały Prądnik, na ulicę Prądnicką 38, gdzie wybuchł pożar w młynie będącym własnością parafii św. Krzyża.

Po 1-godzinnej energicznej akcji Straż ugasiła pożar.

Pastwą płomieni padła środkowa część młylna, oraz około 100 metrów dachu magazynu, jak również część owo ścian nadbudówki.

Dzięki nieustrudzonej akcji krakow-

skiej Straży Pożarnej, z którą współdziałała również Ochotnicza Straż Pożarna z Zielonek, w sile 12 ludzi udało się zabezpieczyć przed ogniem, stodołę oddaloną około 10 metrów od miejsca pożaru, napełnioną niemiłocnym żytem, oraz owsem w ilości około 3500 kg.

Przyczyny pożaru nie ustalono. Młyn jest ubezpieczony na kwotę 8.000 zł. Akcję ukończono całkowicie dopiero z brzaskiem dnia.

Odznaczenie węgierskie dla wicewojewody dr. Małaczyńskiego

Wczoraj odwiedził p. wicewojewodę dr. Piotra Małaczyńskiego, Król węg. konsul w Krakowie p. Diduch, w towarzystwie kierownika konsulatu rtm. Schabba i wręczył panu wicewo-

jewodzie w imieniu J. Wysokości Regenta król. Węgier dyplom stwierdzający nadanie Komandorii węgierskiego Krzyża Zasługi i insygnia orderowe.

Fałszywy alarm

Dzisiejszej nocy wzywano Straż Pożarną na ul. Rakowicką 25. Alarm okazał się fałszywym. Straż Pożarna zwróciła się do organów P. P. celem ustalenia sprawcy. Okazał się nim 29-letni urzędnik Tow. Wzaj., który

w stanie podchmielonym, dzwonił z lokalu nocnego Drejfuśa w Ryńku Głównym 16. Rokosz został odprawiony do komisariatu P. P., gdzie spisano protokół karny.

Polacy z zagranicy opuścili Kraków

W dniu wczorajszym opuściła nasze miasto wycieczka stypendystów Światowego Związku Polaków z Zagranicy, udając się w dalszą podróż do Zakopanego. Wycieczka bawiła w Krakowie 3 dni. Składała się ona z 40 uczestników pochodzących w większej części z Ameryki, poza tym było między nimi kilku reprezentantów wychodźstwa polskiego z Kanady i wielu

krajów europejskich Stypendyści zwie dział Kraków, wyrażając się o nim z niezwykłym zachwytem. Między innymi często słyhać było następujące zdanie: aby się czuć naprawdę Polakiem i przynależnym do Macierzy, trzeba przyjechać tu do Krakowa, miasta najdroższych i najwznioślejszych pamiątek narodowych.

serca do serca

Nie można tak robić!

STALEMU CZYTELNIKOWI Z. K. Za kochał się Pan w kobiecie zamężnej, o 10 lat starszej od pana. O tej miłości dowiedział się jej mąż i robi swej żonie o to awantury. A Pan „chodzi jak trup“ i myśli o rewolwra. Tak się przedstawia sytuacja, w której zwraca się Pan do mnie o radę, co ma czynić. Odpowiem krótko: należy sobie wybić z głowy tę niewłaściwą miłość, bo ona do niczego dobrego nie doprowadzi, a może się stać powodem wjełu przykrości i dla Pana i dla tamtej Pani. Najlepiej byłoby, gdyby Pan zmienił miejsce zamieszkania, bo jak się to mówi: co z oczu, to i z myśli. Przesłanie Pan widywać swój ideał liczący około czterdziestki i zapomni Pan o nim tym łatwiej, że gdzie indziej znajdzie Pan może ideał młodszy i niezamężny.

P. LUSIA W Ł. Ma Pani męża pijaka, zaniedbującego dom i rodzinę, cierpi Pan wraz z dziećmi niedostatek i brak Pani już się do znoszenia tej niedoli. Rozumiem to i serdecznie Pani współczuję, natomiast dalsza treść listu jest dla mnie mniej zrozumiała: chce Pani porzucić męża i zamieszkać z innym mężczyzną? W jakim charakterze? Szanująca samą siebie kobieta zna w tych wypadkach tylko jedną drogę: czy-

skać unieważnienie małżeństwa i wyjść za mąż za owego drugiego. Zapewnia Pani w liście, że fakty podane przez Panią są najściślej prawdziwe. Wierzę Pani zapewni, niem i dlatego doradzam wskazaną drogę, tem bardziej, że ów drugi obiecuje też być na wychowanie Pani dzieci. Jeżeli Pani poąpi inaczej, czyli nie uczyni nowego związku legalnym, to zamieni Pani niedolę na hańbę.

ZWYKŁA KOBIETKA. — Z całą gorliwością odpowiadam Pan choć wolałbym po gawędzić z nią na jakiś inny temat... A więc pienie Pani szaloną miłością do ślicznego młodzieńca, którego Pani jednak nie zna osobiście. Daruje Pani, ale przecież to nonsens: ktoś widywany na ulicy może się po dobrać, ale by kogo pokochać, trzeba poznać jego charakter, jego zalety duchowe, jego wartości umysłowe. Powiedzmy, że ten Pan ideal z ulicy jest pijaną, albo poszukiwanym przez władze przestępcą! Ładnie wówczas wyglądałaby Pani ze swoją szaloną miłością! Rad jatem, że Pani do mnie napisała, bo dała mi sposobność do tego wy-

obry Dziadnio.

Buławy

Dowiadujemy się, że słynny obecnie w Krakowie snycerz Waldyn wykonał kilka buław marszałkowskich i każda z nich była opierana na wzorach różnych epok. Wykonana buława potraktowana jest na wzorach marszałkowskich. Ma ona 90 proc. srebra i 10 proc. metalu związującego.

Kobieta walczy O REFORMĘ OBYCZAJÓW

Dziś w poniedziałek o godz. 19, odbędzie się w sali odczytowej przy ul. Dunajewskiego 7 wieczór dyskusyjny pt. „Kobieta walczy o reformę obyczajów“. Udział biorą: Józef Grankiewicz, Helena Lustgartenowa, dr. Mieczysław Steinbach, prof. Ludwik Tomanek. Goście mile widziani.

Muzykalny złodziej

Z mieszkania Cygankiewicza Romana, przy ul. Wrośławskiej 31, niezłazny złodziej skradł w dniu wczorajszym, po otwarciu drzwi dobranym kluczem lub wytrychem, telefon walizkowy, pierścionek i przybory toaletowe łącznej wartości około 160 zł.

Miał pecha

Mieczysław Prażmowski, lat 25, bez zajęcia i miejsca zamieszkania, został onegdaj przytrzymany przez policję, na ulicy Estery, bezpośrednio po dokonaniu kradzieży torebki damskiej, zawierającej kwotę 22 zł., na szkodę Leiby Söbeman, zam. przy ul. Józefa 22. Torebkę odebrano i zwrócono no poszkodowanej.

KONKURS

Wielki Konkurs „Torpedy“, który wzbudził w Krakowie olbrzymie zainteresowanie, ma się ku końcowi. W dniu dzisiejszym umieszczamy kupon nr. 12.

Do konkursu powyższego Wydawnictwo „Torpedy“, jak i szereg najpo ważniejszych firm krakowskich przeznaczyło całe masy niezwykle cennych nagród.

Przypominamy, że warunki Konkursu są następujące: Czytelnik, który posiadać będzie komplet kuponów, przesyła je w zamkniętej kopercie adresując: „Torpeda“ Kraków, Floriańska 44.

**12 KUPON
WIELKIEGO KONKURSU
„TORPEDY“**

Nowe audycje sportowe W ROZGŁOŚNIACH REGIONALNYCH

Polskie Radio wprowadziło ostatnio nowy typ poradnika sportowego przez radio, rozszerzając w ten sposób znacznie swoją działalność dydaktyczną.

Obok istniejących poradników sportowych ogólnopolskich i specjalnych dla robotników prowadzonych w Katowicach i Łodzi zostały wprowadzone poradniki lokalne, wygłaszane przez referentów sportowych w każdy piątek o godz. 18.16. Poradniki lokalne będą poprzedzane poradnikiem ogólnopolskim i wygłaszane będą zamiast wiadomości lokalnych.

Udzielając porad sportowych Paradyje Kultury Fizycznej Polskiego Radia w pierwszym rzędzie uwzględniać będą potrzeby wsi, drobnych osad i miasteczek.

Kto interesuje się sportem, uprawia go, a oddalony od wielkich ośrodków sportowych i pozbawiony opieki lekarza i trenera ma jakiegokolwiek wątpliwości, potrzebuje wskazówek i rady, niechaj zwraca się do najbliższej rozgłośni Polskiego Radia i otrzyma fachowe i wyczerpujące odpowiedzi na każde pytanie z zakresu sportu, wychowania fizycznego i turystyki.

PROGRAM RADIOWY PONIEDZIAŁEK

Godz. 6.50 „Kiedy ranne”. 6.53 Gannastyka. 6.50 Płyty. 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Pare informacji. 7.30 Płyty. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Zespół Stefana Rachonia. 12.40 „Matka orkana” — w-pomnienia pośmiertne. 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Dawna muzyka wokalna z płyt. 15.55 Audycja dla dzieci. 16.15 „Rozmowa ze śmiercią” — oratorium na dzień zaduszny. 17.15 „Konarski i Komisja Edukacji Narodowej” — odczyt. 17.30 Fragmenty z dzieł Ryszarda Wagnera z płyt. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Koncert reklamowy. 18.50 Teatr ludowy przy pracy — pogadanka. 19.00 Wesele — St. Wyspańskiego. 20.00 Audycja strzelecko-żołnierska. 20.30 „W dzień Święta Umarłych”. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Pogadanka aktualna. 21.05 Muzyka religijna z płyt. 21.55 Recital fortepianowy. 22.25 Utwory organowe w wykonaniu Wł. Widomskiego. 23.00 Płyty.

CHLEB i KARTOFLE

Tym tylko żywią się bezrobotni „uprzywilejowani”

Rozpoczęła się akcja pomocy zimowej dla bezrobotnych. Wszyscy zgadzają się z jej potrzebą, ale nie wszyscy zdają sobie w całej pełni sprawę do jakiego stopnia jest ona konieczna i paląca.

Dokładną odpowiedź na to, jak dalece pomoc zimowa jest potrzebna dadzą znowu te sprawdziany, które nie mogą kłamać: cyfry, będące wynikiem dokładnych obliczeń statystycznych.

Jak wygląda w tych cyfrach budżet bezrobotnego, mieszkającego jeszcze we własnym mieszkaniu i jako tako żyjącego się z rodziną; tego bezrobotnego, który korzysta ze świadczeń ustawowych, z pomocy społecznej, któremu od czasu do czasu kapnie coś za przygodną pracę, a więc jeszcze nie tego, który stoczył się już na dno upadku.

Rozchody takiej rodziny bezrobotnej składającej się z czterech osób, wahają się — według danych statysty-

ki — w granicach 921 do 1475 zł. rocznie (tj. od 76 do 123 złotych miesięcznie).

Jak są one rozłożone?

Najpoważniejszą pozycję musi tu, oczywiście, stanowić żywność: 75 proc. wydatków. Jak ta żywność wygląda, zbadamy za chwilę. Narazie, przyjrzyjmy się innemu wydatkom. Komorne stanowi 2,7 proc., gdy światło i opał pożera już całych 10,4 proc. Na odzież, obuwie i bieliznę idzie 5,7 proc., na higienę i zdrowie tylko 2,3 proc., na urządzenie mieszkania minimalna ilość 0,2 proc., a mniej już tylko na cele kulturalne i oświatowe — 0,9 proc., tj. przy przeciętnej 100 zł. wydatków miesięcznie, czyni 90 groszy miesięcznie.

Jeżeli teraz porównamy bardziej uprzywilejowanych bezrobotnych, tj. tych, co mają na czteroosobową rodzinę aż 123 zł. miesięcznie z tymi uboższymi, którzy otrzymują 76 zł., to

przy analizowaniu budżetów rzuci nam się w oczy, z czego przede wszystkim rezygnują ci, co mają mniej. Z żywności już nie mogą już zredukować więc różnice są tu minimalne, opał i światło również tkwią na swych pozycjach, są widocznie już najbardziej, jak można, ograniczone. Spadają wydatki na: higienę i zdrowie do miesięcznej sumki złotówki miesięcznie, dalej na odzież, obuwie i bieliznę do dwu zł. (na cztery osoby!) miesięcznie, no i znika wydatek na kulturę i oświatę.

A teraz, wrócić należy do najważniejszej pozycji: żywności. Co jada bezrobotny za owe przeciętnie 75 zł. miesięcznie na 4 osoby?

Najwięcej oczywiście, kartofli i chleba. Przeciętnie wypada 115 kg. chleba i 243,8 kg. kartofli na osobę rocznie, co czyni mniej więcej 30 gramów chleba i 60 gramów kartofli dziennie. Do tego dodać należy 15 kilo mąki i 12 kilo kasz rocznie.

Z innymi produktami jest znacznie gorzej. Mleka wypija bezrobotny w ciągu roku zaledwie 39 litrów, co czyni parę łyków dziennie, mała przez cały rok zjada 0,7 kg., co czyni... 2 gramy masła dziennie, do tego należy dodać innych tłuszczów 8,3 kilo rocznie (wypada 20 gramów czyli 2 deka dziennie).

Jeszcze katastrofalniej przedstawia się sprawa konsumpcji mięsa. Mięsa, wędlin i ryb razem wypada na bezrobotnego 26,6 kg. rocznie, co czyni niewiele ponad 2 kg. miesięcznie na dorosłą osobę. Pozycja jaj jest również zastraszająco mała: 20 jaj rocznie, czyli nawet nie dwa jajka na miesiąc. Nie można się po tych cyfrach już dziwić, jeżeli statystyka wykazuje bezlitośnie, że na jednego bezrobotnego wypada zaledwie 13 kg. cukru i słodczy rocznie i że pozycja owoców i przetworów owocowych niemal wcale nie istnieje (0,1 kg. rocznie).

Tak w świetle cyfr wygląda budżet domowy „uprzywilejowanego” bezrobotnego. O innych — statystyka mówi...

Koncerty w Dzień Zaduszny

Muzyczny program radiowy w Dzień Zaduszny przynosi kilka dzieł podniosłych i pięknych. Wyrazem tego są już poranne koncerty z płyt oraz koncert popołudniowy o godz. 15.15, poświęcony muzyce wokalne dawnych mistrzów w wykonaniu największych śpiewaków. Audycja o godz. 17.30 przyniesie fragmenty z dzieł Ryszarda Wagnera również w pierwszorzędnym wykonaniu. Następnie o godz. 20.30 w audycji zatytułowanej „W dzień święta umarłych” kilka o nastroju zadusznym pieśni przy akompaniamencie Wł. Raczkowskiego. O godz. 21.05 odegrane zostaną nieśmiertelne dzieła Palestriny, Mozarta, Schuberta i dawnych mistrzów polskich: Wacława z Szamotuł i Mikołaja Zielińskiego. Recital fortepianowy Zofii Rabcewiczowej o godz. 21.55, transmisja utworów organowych z Konserwatorium Warszawskiego w wykonaniu Władysława Widomskiego o godz. 22.55, oraz utwory Sergiusza Rachmaninowa nadane z płyt o godz. 23.00 obejmą u-

twory wielkich mistrzów, zastosowane do nastroju dnia.

Koroną programu w dn. 2. XI będzie oratorium „Rozmowa ze śmiercią” w opracowaniu Tadeusza Markowskiego na podstawie średniowiecznego moralitetu. Audycja ta w wykonaniu świetnego chóru katedralnego pod dyr. ks. Gieburowskiego z udziałem Feliksa Nowowiejskiego, który zasiądzie przy organach — nadana będzie o godz. 16.15.

CODZIENNA NOWELKA „TORPEDY”

JESIENNA PRZYGODA

Pazdziernikowy wiatr szarpie konarami drzew miejskiego parku. Szeleszczą liście, opadające z drzew. Wszystkie alejki parku są wysłane żółtymi, purpurowymi liśćmi, płaczą się pod stopami nielicznych spacerowiczów, tańczą w powietrzu za każdym polm chem wiatru.

Zbliża się smutny wieczór jesienny. Za chwilę gęsta mgła i ciemność oplecie cały park.

Jedną z alejek podąża samotny przechodzień. Idzie powoli, ciężko stąpając, a suche liście szeleszczą mu pod nogami. Nie jest stary, a wygląda na zmęczonego życiem. Nędza znadź wytyła ślady na zniszczonym odzieniu, zostawiła smutek w ciemnych oczach.

Jest to pan Jerzy Dażyński. Patrzy przed siebie stępiłym wzrokiem, myśli o sobie, porównując swe życie z pozostałymi liśćmi, którymi wiatr młota na wszystkie strony... Byle silniejszy podmuch urwie go, spadnie na ziemię, a ludzie podepczą...
Pan Jerzy sięga do kieszeni wytar-

tego płaszcza, wyjmując resztki tytoniu i bibułki, skręca nędznego papierosa, szuka w kieszeniach zapalnika, ale jej nie znajduje, tylko naprzeciw siebie spostrzega sylwetkę idącego człowieka; nieznajomy trzyma w ustach zapalonego papierosa.

Pan Jerzy zbliża się do przechodźcy, uchyła uprzejmie kapelusza.

— Pan pozwoli ognia?...

Zaciąga się dymem zapalając papierosa i spotyka się ze spojrzeniem młodego człowieka. Panu Jerzemu robi się dziwnie na duszy.

— Te oczy. Takie dziwnie błyszczą. Ja je już gdzieś widziałem! Ale gdzie?... Kiedy?...

Pan Jerzy nie pamięta.

— Może to wtedy? Nie, to nie może być!...

Zauważyć się nie może, bo nieznajomy daleko już odszedł, wołać nie wypada.

Ślady na ławce parkowej i myślenie o bliźnich oczach spotkanego młodzieńca, sięga myślami do swej przeszłości, ale napróżno, czuje tylko, że

oczy te przypominają mu coś miłego i pięknego, coś się wydarzyło w jego życiu.

Znów liście szeleszczą... Ktoś idzie.. Przed panem Jerzym zamajaczyła postać owego przechodnia. Zbliżył się do pana Jerzego pytając:

— Wróciłem się. Zdać mi się, że pan jest poszukiwaną przezemnie osobą. Czy pan jest profesorem Jerzym Dażyńskim?

— Tak jest — odpowiedział Dażyński drżącym głosem.

Nieznajomy wyciągnął rękę, ścisnął ją serdecznie dłoń profesora.

— Ja jestem — mówi nieznajomy dźwięcznym głosem — owym skrzypkiem podwózkowym „Sewelynem”, któremu pan dał polecający list do profesora konserwatorium. Od tej chwili upłynęło piętnaście lat. Ja skończyłem konserwatorium, wyjechałem zagranicę na dalsze studia, a potem występowałem w różnych miastach Europy. Często myślałem o panu i pragnąłem złożyć swoje podziękowanie, ale gdy poszedłem w tygodniu po naszemu pierwszym spotkaniu — nie zastałem w tym domu już nikogo. Powiedziano mi, że pan wyjechał... Dokąd? Niewiadomo. Aż nareszcie tutaj w Zagłębiu spotkał się. Jakże się cieszę ogromnie!

Profesor Dażyński śmieje się serdecznie, cieszony z miłego spotkania, z wyjaśnienia zagadki i opowiada o sobie.

— Ja — cóż ja? Obecnie jestem człowiekiem zrujnowanym materialnie... Zawsze byłem idealistą i sekatorem. Takim zostanę na zawsze...

Chwila milczenia, wreszcie Dażyński zaczyna mówić cicho urywając słowa:

— Tak, przypominam sobie młodego chłopca z złocistymi blaskami w jasnych oczach, który grywał z nadzwyczajnym uczuciem jakąś piosenkę ale jaka to była piosenka?

— O czerwonych różach i o miłości.

— Tak czerwone róże i miłość — wzdycha pan Jerzy.

Cisza. Słychać szum spadających z drzew liści... Po chwili znów Scweryn:

— Mam jutro koncert w teatrze, bardzobym się ucieszył gdyby pan profesor wziął także udział, byłoby to dla mnie zaszczytem. Przecież tak niedawno słuchacze szaleli na pańskich koncertach z entuzjazmem.

Bilety na jutrzejszy występ już są rozsprzedane. A pojutrze wyjedziemy razem zdobywać publiczność sal koncertowych całej Europy.

— Kochany chłopaku — kochany... — Szeptuje stary profesor, odpłacając mi się tysiącrotnie za jeden mały list.

Zrywają się szybko z ławki, podążają równym krokiem aleją parkową.

Za nimi zostaje park we mgle i szum opadających liści...
NEMO.

17)

STRESZCZENIE POZACZKU POWIĘŚCI

Działo się to w r. 1900. Na tron serbski wstąpił młody Aleksander Obrenowicz, który wzdychał wdziękami pięknej nierządniczki Dragi Maszyn podniósł ją na tron wbrew woli narodu. W czasie przeglądu wojsk wybrał Dragę od śmierci młody oficer Juljan Suhowiec zostając jej mężem. Po pewnym jednak czasie Juljan przeniósł swe uczucia na piękną dziewczynę rezbójnicę, Jadwigę. Zrozpaczona Draga postanowiła niedopuszczać do neoy poślubnej młodej pary z pomocą brata Nikodema, który obraził Juljana zmusił go do pojedynku. Juljan powróciłszy do domu spestrzążł z przerażeniem, że Jadwiga została mu uprowadzona.

Tymczasem Draga wszedła w spisek z doktorem przybocznym Aleksandra, wmałżwił małżonkowi ciężką chorobę, z której wybrnąć może go tylko zaprzestanie zajmowania się rządzeniem państwa. Draga wraz ze swym niesionym bratem udają się na ustronną wyspę na Dunaju, gdzie przebywa nieprawny syn Milana, aby go wtargnąć do więzienia. W drodze spotyka zbrodnicią parę burza, w czasie której ratuje ich od śmierci — bohaterki Milana. Draga aby zgubić młodzieńca, rozkochała go w sobie namiętnie. Obiecując mu koronę u swego brata nierządniczka skłoniła młodzieńca do ucieczki z domu matki, która poprzysięgła jej zemstę za wszelką cenę. Tymczasem Jadwidze która przez liczne przygody dostała się wreszcie do Wiednia, udało się wykraść po wnymu Serbowi listy kompromitujące doścześnie Dragę. Została jednak posądzona o kradzież w hotelu i stawiona przed komisarza policji. W międzyczasie Draga umiała Milana u belgradzkiego profesora Papina, rzekomo celem nauki, w istocie jednak aby móc obmyślić dlań sposób śmierci.

Milan przypadkowo złapał Juljana w wzułej scenie z Dragą, o której sądził w naiwności, iż tylko jego kocha, poprzysięgł oficerowi zemstę. Został jednak odkryty przez sługę Ferry'ego, w momencie, gdy chciał przebiec Juljana. Ten zaś litując się nad niewinną ofiarą występnej Dragi, postanowił ocalić go z jej szpon i zabrał go do swego domu. Draga tymczasem postanowił wprowadzić na tron swego brata Nikodema. W tym celu poleciła podpisać odpowiedni akt najprzedniejszym mężom w państwie. Kiedy sędziwy prezydent skupczył Subowicz odmówił swego podpisu, wtrącony został przez Dragę do lochu wraz ze swą córką Sonią i synem Juljanem, byłym kochankiem nierządniczki na tronie. Gudownym zbiegiem okoliczności prezydent zdołał się uratować.

W końcu wpadł Nikodem na najszaleńsze myśli, chciał wskakiwać do wody, by rękoma łowić ryby, ale zdał, że jeszcze gorzej byłoby niż teraz.

Teraz jeszcze tylko 10 minut, a jeszcze ani jednej ryby, jak się to skończy.

Ha, a tam przeciwnik jego znów podnosił wędkę i znów wyciągał rybę.

Wtedy Nikodem chwycił wędkę, podeptał ją nogami i kawałki powrzucał do wody. Sam zaś rzucił się na trawę i tarzał się na niej z wściekłości. Po chwili zerwał się, wyjął zegarek i skonał, że jest

jeszcze 5 minut do naznaczonego terminu.

Wtem dały się słyszeć kroki z za prochowni, około której łowił ryby, wyszedł stary jakiś człowiek z siwą brodą, ciężko pochylony pod ciężarem kosza, który niósł ze sobą.

W ustach trzymał fajkę.

Człowiek był ubrany bardzo skromnie, opalona od słońca twarz wskazywała że prowadzi tryb życia zmuszający go do przebywania na wolnym powietrzu.

— Hej, stary — zawołał na niego Nikodem — jedno słowo!

— Co rozkaże wielmożny pan — spytał stary, nie wyjmując fajki — piękny dziś poranek, piękny.

— Do diabła z porankiem — chciał krzyknąć Nikodem, ale się powstrzymał.

— Powiedźcie mi, stary przyjacielu — skąd to pochodzi, że na tem miejscu, zwykle tak zasobnym w ryby, dziś ani jednej niema?

— Żadnej ryby, zaśmiał się stary, patrząc w wodę, ha, ha, wielmożny pan pozwala sobie na żarty. Niema ryb, tak, niedługo temu, wczoraj, tak słusznie, wczoraj stałem tu i wyciągałem prawdziwe olbrzymy.

— Kłamięcie — zawołał z gniewem Nikodem — jak mogliście łapać tu takie ryby, gdy ja dziś ani jednej złapać nie mogę.

— Tak, nie umię tego wielmożnemu panu wyjaśnić, może zresztą pan nie umię łapać.

— Nie umię łapać? Tysiąc razy łowiłem już ryby i zawsze z doskonałym skutkiem, ale coście zrobili z rybami, które złapałście?

— Niosę je oto w tym koszu — odpowiedział stary — i mogę je pokazać wielmożnemu panu, piękne karpie, szczupaki i liny, można je oglądać zresztą.

Postawił kosz na ziemię.

Gorączkowe wzruszenie ogarnęło Nikodema, odwrócił się i spojrzał ku miejscu, na którym stał Juljan.

Był tam jeszcze przeklęty wróg, ale nie patrzył w tę stronę, stał pochylony, zapewne zwił wędkę.

Myśl ratunku przebiegła przez głowę jego, operujący się na nędznym eszkaństwie.

— Pozwólcie mi zobaczyć swe ryby — zawołał pospiesznie — spodziewam się, że nie przesadziliście. Ach, w samej rzeczy piękne ryby, ile mogą ważyć?

— Dwadzieścia ośm kilo, wielmożny panie — odpowiedział rybak — za wsze noszę swój towar na targ belgradzki, gdzie mi go sormalnie wyrzucą.

— Ile płacą wam tam mniej więcej za tyle ryb — spytał Nikodem nie-

cierpliwie — mówcie prędko.

Stary człowiek zdawał się nie spieszyć, poprawił fajkę w ustach, włożył do niej trochę tytoniu, spojrzał do koszyka, rozglądał się, drugi raz znów popatrzał na ryby i wreszcie odpowiedział:

— Za te ryby dostanę z 25 franków nie wiele mi braknie do tej sumy.

— Dwadzieścia pięć franków? Dobrze, dam wam trzydzieści, zostawcie mi ryby i prędko wytrząsnijcie z kosza, zabierajcie potem kosz i odejdźcie.

Nikodem sięgnął już po pulares, poszukał pieniędzy i podał staremu. Ten jednak poglądził spokojnie brodę i rzekł:

— Nie, miły panie, nie sprzedam ryb.

— Czy za mało wam daje? — zawołał Nikodem, oglądając się, czy Juljan nie zbliża się — dobrze dam wam pięćdziesiąt franków.

— I za pięćdziesiąt franków nie dam!

— Czy oszaleliście, człowieku — zawołał Nikodem — czy też chcecie mnie dobrze naciągnąć. No, do stu

ROZDZIAŁ CXXI.

Na śmierć skazany

Nikodem Luniewicz stał chwilę, jak rażony piorunem. Odpowiedź rybaka przypawiła go o bezgraniczną wściekłość. Ten rybak chciał zrobić z niego głupca? Czy cały świat sprzyścił się przeciw niemu? Ten nędzny człowieczyzna, który dla stu franków sam skoczyłby do wody, nie chciał ich wziąć teraz, ponieważ mu się jego nos nie nie podobał. Ach, wyraźne szyderstwo.

Naraz brat królowej zdecydował się na zbrodniczą myśl.

Raz jeszcze oglądał się, aby się upewnić, czy Juljan nie patrzył w tę stronę, lub kto inny nie jest w pobliżu, następnie podsunął się do starego.

Ten miał właśnie zniknąć już w krzakach, rosnących nad drogą, która wiodła do miasta.

Nagle rzucił się na niego z tyłu, usiłując mu odebrać kosz, ale stary zdawał się być przygotowany. Błyskawicznie odwrócił się i tak mocno wyrzucił pięścią Nikodema w czoło, że ten na pół nieprzytomny cofnął się.

Rybak zaś słowa nie mówiąc, spokojnie odszedł, nie robiąc sobie z przekleństw, jakie za nim rzucał Nikodem. Nikodem uczył krew na czole. Wyjął szybko z kieszeni chustkę od nosa i obtarł nią sobie czoło.

Coby powiedział na to, gdyby w kilka minut później zobaczył starego

diabłów bierzcie sto franków i wynoście się.

— Wcale piękna suma — mruknął stary — ale nie sprzedam wielmożnemu panu ryb.

— Człowieku, czy chcesz, bym oszalał — krzyknął Luniewicz. — Dlaczego właśnie mnie nie chcecie sprzedać ryb? Czy nie jestem tak dobry jak inni? Mówicie sami, że w Belgradzie dostaniecie tylko 25 franków. Robicie ze mną złoty interes.

— Złoty interes, ale nie sprzedam przecież panu ryb — odpowiedział stary.

Stary człowiek szybko znów zarzucił kosz na plecy, tak szybko, jak można się było spodziewać po znużonym starcu. Lecz Nikodem zastąpił mu drogę; wyprostowany, drżący na całym ciele, z płonącymi oczyma stanął przed starym rybakim.

— Dlaczego nie chcecie mi sprzedać ryb — krzyknął — powiedźcie mi przy najaniej.

— Bo mi się pański nos nie podoba — zawołał stary i śmiejąc odwrócił się.

człowieka, jak śmiejąc się, siedł brzegiem rzeki i nagle odjął sobie od twarzy białą, przypaloną brodę. Pokazała się przyjemna twarz Ferrego, śmiejącego się aż do łez.

Ha, to pierwsze uderzenie, którym się upokorzyłem, Nikodemie Luniewicz — zawołał Ferry — ale bądź pewnym, że i inne nastąpią. Wyrównamy konto, przy którego końcu ogarnie cię trwoga. Później, ale spuść się już na mnie.

Spotkamy się znów, usłyszysz wtedy imię Anity, a trąby sądu ostatecznego ozwą ci się wówczas w twym uchu.

Mówiąc te słowa ze strasznym wyrazem twarzy, skrzył w bok i znikł między drzewami.

Juljan spoglądając na zegarek zobaczył, że już jest 5 godzina.

Szybko zerwał się wyciągając z wody siatkę z rybami.

Musiał trzymać ją mocno dwoma rękoma i jeszcze czuł jej ciężar.

Nie mógł donieść do prochowni, lecz musiał poprostu ciągnąć za sobą siatkę po ziemi, zbliżając się do Nikodema. A było w niej tyle ryb, że starczyłoby ich na 10 rodzin, na wszystkie dni świąteczne w roku. Doszedł wreszcie do prochowni, stanął przed Nikodemem i otworzył siatkę.

BALSZY CIĄG JUTRO

„Dąb” wywalczył miejsce w Lidze zwyciężając Ł. K. S. 3:1 (2:0)

Przebieg meczu w Katowicach, którego wynik zdecydował o pozostaniu w Lidze drużyny Dąbu, wykazał dużą przewagę gospodarzy, którzy zdobywają już w 3-ciej minucie pierwszą bramkę przez Wicherego. W 35 min. Kesener zamienia z 40 m. rzut wolny na bramkę dla Dąbu.

Po zmianie stron arbiter nie uznaje bra-

mki strzelonej przez Koszerkiego. W 28 min. Lewandowski uzyskuje przy wybitnej „pomocy” obrony Ślązaków, jedną bramkę dla ŁKS-u, a w 2 min. później Kłoda z dalekiej centry Wicherego ustala wynik dnia. Sędziował p. Kuchar — nieszczególnie

Porażka pięściarzy krakowskich w Sosnowcu

Wczoraj odbyły się w Sosnowcu międzyokręgowe zawody pięściarskie pomiędzy ŁKS Makkabi — Kraków a ZTGS. Makkabi — Sosnowiec, zakończone wynikiem 11:5 dla Makkabi — Sosnowiec.

Wyniki poszczególnych wag.

w. musza Kandel K. pokonał Wokseimana M. na punkty.

w. kogucia I: mistrz Śląska Welgrja M. przegrywa z Goldflusem K. w II r. przez k. o. Walka b. ładna.

w. kogucia II: Majrowicz M. zwyciężył na punkty Amkranta K. niezbyt zasłużenie. Wynik remisowy byłby tu bardziej sprawiedliwym.

w. piórkowa: O klasę lepszy Bajtner M. w I r. pokonał przez techn. k. o. Guttera K.

w. półśrednia: Groce K. remisuje z Hanmerem

w. lekka: Topioł M. zwyciężył w III r. przez techn. k. o. Tefera K., trzykrotnie upomnianego przez sędziego.

w. średnia: Dawidowicz M. zostaje wyliczony po humorystycznej walce z Finkem K. w półciężka: Moszkowicz M. zdobywa punkty z powodu braku przeciwnika.

Sędzia w ringu p. Wende obiektywny.

Sport w Krakowie

Podgórze na czele tabeli

Wczorajsze rozgrywki o mistrzostwo piłkarskiej kl. A przyniosły następujące wyniki: Wawel — Cracovia 2:1 (2:0). Bramki dla zwycięzców uzyskali Wróbel i Klaja, dla pokonanych samobójcza.

Unia — Olsza 3:3 (1:1). Unia prowadziła do ostatnich minut 3:1, przez Wójcickiwicza Wyrównanie padło ze strzałów Michałka, Chowańskiego i Wolskiego.

Podgórze — Krowodrza 5:1 (3:0). Punkty dla zwycięzców uzyskali: Antosiewicz 2, Kasina 2, Hauser 1, dla pokonanych samobójcza.

Makkabi — Wisła Ib. 4:1 (1:0). Bramki dla Makkabi uzyskali Wolfaler, Hauptman po 1, Horowicz 2. Sędzia p. Medwian b. śladny.

Zwierzyniecki — Grzegórzecki 2:1 (1:1). Punkty dla zwycięzców uzyskali Szindler i Konopacki, dla pokonanych Strugała. Sędzia p. Zajdler.

Korona — Nadwiślan 1:0 (1:0). Decydującą o zwycięstwie bramkę uzyskał Maj. Sędzia p. Censor.

W wyniku rozegranych spotkań na czele tabeli znajduje się nadal Podgórze.

KLASA B

Lobzowianka — Sparta 2:1 (1:1) s. o. Zlotar

Sila — Kabel 2:6 (1:3) s. p. Pryk

Wolania — Czarni 7:2 (4:1) s. p. Matl

Legia — Hagibor 0:1 s. p. Slotar

SLYNNY PARA LOTNICZA ROZWODZI SIĘ

Angielskie „latające małżeństwo” — Molison-Johnson, które wstawilo się szeregiem znakomitych wyczynów, rozwodzi się w najbliższej przyszłości.

Jeszcze jedna porażka mistrza Polski RUCH -- WARTA 0:2 (0:2)

Rozegrany w Hajdukach ostatni mecz ligi Ruchowi, który przegrał gładko z Warszawą przyniósł nową porażkę mistrzowi Polski 0:2. Mimo porażki gospodarze, którzy wy-

stąpili bez Peterka, Wilimowskiego, Ożempisza i Badura, zaprezentowali się bardzo dobrze rozgrywając jeden z najlepszych swoich meczy w bież. sezonie.

Zwycięstwo gości którzy przedstawiali zespół bardzo zwarty przypisać należy w dużej mierze szeregocnemu pechowi gospodarzy (strzały Wodara ocieraly się o słupki). Punkty dla Warty zdobyli w pierwszej połowie Szwarz i Nawrot. Sędzia p. Arczyński dobry.

„Śląsk” przegrywa ostatni mecz w Lidze z Garbarnią -- walkowerem

Pieczący spadek Śląska z Ligi mecz drużyna ta przegrała walkowerem, wskutek niestawienia się w Krakowie o godz. 9.39 na którą zawody te były wyznaczone. Wobec powyższego s. p. Romanowski odgwiżdżał v. o. dla Garbarni.

Zaznaczyć trzeba, że pierwotny termin za-

wodów wyznaczony był na godz. 2.30. i o tej godzinie drużyna Śląska przybyła na boisko of.ajalnie nic nie wiedząc o zmianie terminu.

Mecz ten znajdzie niewątpliwie swój epilog na posiedzeniu Ligi.

Beniaminki Ligi godnie finiszują Cracovia -- Brygada 4:1 A. K. S. -- Smigły 5:3

Ostatnie mecze o wejście do ligi zakończyły się zwycięstwami obu beniaminków, które raz jeszcze potwier-

dziły swe prawo do awansu. We Włocławku Amatorski KS. Chorzów pokonał WKS. Śmigły w stosunku 5:3 po pięknej walce. Chorzowianie nadawali ton grze przez cały czas nie wysyłając się zresztą zbyt.

W Krakowie częstochowska Brygada uległa Cracovii 1:4 (1:0) nie zasługując zresztą na wysoką porażkę. Gospodarze zaprezentowali się słabiej niż dotychczas, zdradzając wielką powolność, a zwłaszcza słaby start do piłki. Drużyna Brygady była dość jednolita i grała b. ambitnie. Na wyróżnienie zasługuje przede wszystkim bramkarz Krzyk.

Punkty dla zwycięzców uzyskali

Korbas 2, Zembaczyński, Hudzik i Drefler po 1.

Sędziował p. Głowacz dobrze.

I. K. B. pięściarskim mistrzem Śląska po raz trzeci

W decydującej walce o drużynowe mistrzostwo pięściarskie Śląska IKB. (Świętochłowice) pokonał Pol. Klub Sportowy (Katowice) po nadzwyczaj emocjonującej walce w stosunku 9:7. Sukces swój zwycięzcy zawdzięczać mogą przede wszystkim sędziom (pp. Brabanski, Cynka i Sadlowski, którzy skrzywdzili wyjątkowo katowiczanie w kilku wagach. Spotkania dały następujące wyniki:

w. musza: Przewdzijng IKB — Pawlika Pol, wygrał na punkty Pawlika.

w. kogucia Jarzabek IKB — Nowakowski Wszystkie cztery rundy były bardzo wyrównane, jednak zwycięstwo przyznano Jarzabkowi.

w. piórkowa: Pinta IKB przegrał z Murawcem P. w drugiej rundzie przez k. o. Chorego Nawę IKB w wadze lekkiej zastąpił Ludwikowski, który przegrał na punkty z nowicjuszem Różańskim.

Piecha IKB w wadze średniej odniósł w trzeciej rundzie zwycięstwo przez k. o. nad Biskupem.

W wadze półśredniej spotkał się Świrka IKB z Wiechulą. Wiechula miał przez trzy rundy lekką przewagę, przyczem od k. s. uratował Świrka gong. Niestety sędziowie orzekli ku ogólnemu zdziwieniu publiczności, wygraną Świrka na pkt.

Piłat pokonał Gwoździa przez k. o. w pierwszej rundzie

Ostatnia porażka Legii pomaga Wiśle do wicemistrzostwa Ligi

Krakowska Wisła goszcząc w Warszawie, pokonała skazaną już oddawna na degradację z Ligi — Legię w stosunku 3:2.

Legia, mimo, że wynik dla niej był cał-

kowicie obojętny, stawiała w swym ostatnim meczu ligowym zaciekły opór grając b. ambitnie i ofiarnie, co spotkało się z unaniem publiczności.

ZAKOŃCZENIE STRAJKU ARABSKIEGO W PALESTYNIE

Po półrocznym trwaniu, zakończony został w Palestynie generalny strajk arabski. Zdjęcie przedstawia port w Haifie w chwili po ogłoszeniu zakończenia strajku.

SIEDEMDZIESIĘCIOPIĘCIOLECIE TELEFONU

75 lat temu dokonany został wynalazek telefonu, bez którego nie sposób wyobrazić sobie dzisiejszego życia. Wynalazku tego dokonał Filip Reis, którego widzimy na ilustracji w czasie dokonywania prób.

**GUDA I TAJEMNICE
OZARNEJ I BIAŁEJ MAGJI**

Wywoływanie duchów i demonów. Każdy, kto chce wzbudzić sobą zainteresowanie w towarzystwie, może łatwo to uzyskać po przestudjowaniu naszego kursu magji, co jest obecnie dostępne dla wszystkich. Jak zdobyć męża, określać charakter i losy osób znajomych, przepowiedzieć wygraną na loterii, zdobyć czyjąś miłość, stać się niewidzialnym. Zadawać rany na odległość. Pozorna śmierć. Lustro magiczne. Przyspieszenie wzrostu roślin. Latający zegar! Tańczące jabłko! Gwarancja wyczerpania wszystkich sekretów zapewniona. Wysyłam 9 tomy z 478 sekret. i tajemnicami, z pięknymi ilustracjami za zł. 4.65, które się płaci przy odbiorze. — Adres: Polskie Wyd. „Magji”, Warszawa, Leszno 60-47 T.A.

KSIĘŻNICZKA JULIANA, NA PRZECHADZCE,

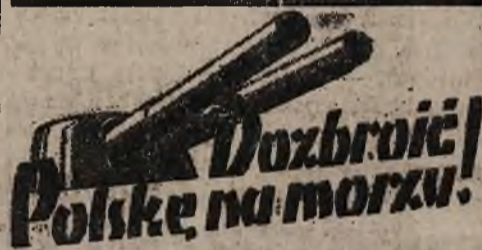
w czasie swego pobytu w Berlinie obdarowana została kwiatami przez małą berlińkę. Obok następczyni holenderskiego tronu stoi jej przyszły mąż ks. Lippe Bjeesterfeld.

„TORPEDA”

umieszcza ogłoszenia drobne w rubryce pt.

„TĘSKNIMY” oraz ogłoszenia poszukujących pracy, licząc

50 gr. za 10 słów

DROBNE OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY

OHŁOPAKA przyjmę do warsztatu blacharskiego. Zgł. Torpeda pod „Natychemiast”.

POSAD POSZUKUJĄ

PARKIECIARZ poszukuje pracy. Zgł. Adm. Torpedy po-1 „Parkieciarz”.

SZOFER, kawaler, młody, uczciwy bez nałogów poszukuje pracy. Zgł. pod „Zielone prawo jazdy” do Administracji.

RÓŻNE

SPRZEDAM, patefon prawie że nowy. Zgłoszenia Torpeda pod „Tanio”.

TĘSKNIMY

NIEZALEŻNA, młoda, piękna mieszkanka, pozna dżentelmena od 48 lat na stałej posadzie, lub emeryta. Zgł. Torpeda „332”.

MŁODA KOBIETA, posiada 1000 złotych z braku znajomości tą drogą pozna pana na jakimkolwiek stanowisku do lat 40, seperowani wykluczeni. Cel matrymonialny. Zgł. „Nadzieja”.

REKLAMA

jest dźwignią handlu

ARMATY Z POD ADUI

przy pomocy których cesarz Abisynii Menelek zwyciężył w 1896 r. Włochów, zostały obecnie przewiezione do Rzymu i wystawione na widok publiczny.

**Nowoczesna
ANTENA KULISTA
SUPER SELECTA**

Mocny odbiór, łatwy montaż piękny wygląd

**Jedynie przez tanie, drobne ogłoszenia
w „TORPEDZIE”**

kupisz lub sprzedasz korzystnie każdy przedmiot, znajdziesz posadę, mieszkanie, towarzyszkę życia

Za 50 gr. masz ogłoszenie jedynie w „Torpedzie”

dzienniku krakowskim,
czytany przez dziesiątki tysięcy osób.

Miesięczny abonament „Torpedy” z dostawą do domu zł. 1.50

Redakcja i Administracja:
Kraków, ul. Florjańska 44 of. I. p. Tel. 177-36
Telefon nocny (do godz. 23) 163-37

Administracja czynna w godz. 9-13 i 15-19
Redakcja 12-13

Drobne ogłoszenia 5 gr. za słowo